

Gemalte Poesie

ZÜRICH – Unter dem Patronat des kroatischen Generalkonsulats zeigt die NELLE Gallery in der Zürcher Culmannstrasse 43 vom 7. November 2007 bis 15. Januar 2008 mehr oder weniger neue Werke des Liechtensteiners Vlado Franjević. Die präsentierte Werkgruppe bezeichnet der international bekannte Künstler als «Gemalte Poesie». In den Bildern setzt sich der Maler mit seinen kroatischen Wurzeln auseinander. In einer eigenwilligen Kombination von Digitalprint und Acrylmalerei schafft Vlado Franjević ein faszinierendes Wechselspiel zwischen poetischer Leichtigkeit und hermetischem Tiefsinn. Die einführenden Worte an der Verurssage am Mittwoch, den 7. November, um 18 Uhr spricht der Zürcher Bildhauer und Publizist Al'Leu, der zurzeit an einem Buch über Franjević arbeitet. Die kroatische Kunst- und Literaturkritikerin Rajka Poljak: «Es ist schön, die Welt mit dem jugendhaft verspielten Auge von Vlado Franjević zu sehen.» Diese Aussage ähnelt jener des indischen Künstlers und Grafikdesigners Sudhir Sharma, der mit Franjević letztes Jahr in Amman, Jordanien, am internationalen Grafikdesignsymposium als Laudator und Workshopsleiter auftrat: «Kunst befindet sich überall um uns herum, die Natur ist eine reine Kunst, aber sie benötigt ein Kinderauge. Sie zu genießen und das Reinste vom Herzen, den anderen Sie zu zeigen. Ich finde eine kindliche Freude in den Augen von Vlado Franjević, welche sehr ansteckend ist. Ich wünsche, dass alle Menschen wie Vlado wachsen, um Freude im Leben um uns herum zu sehen und sie auszudehnen und rundherum zu verbreiten.» Das Bild zeigt Rajka Poljak und Vlado Franjević in der NELLE Gallery. (PD)

Iz pisma Rajke Poljak:

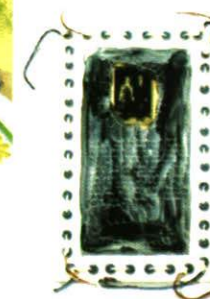
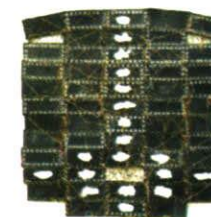
Možda si doista u nekim momentima života imao potrebu pobjeći od "martinčanskih brazda" u sebi. No, pada mi sad na pamet, kak su te brazde ustvari "dvosjekle" sve dobro i sve zlo koje si u tom malom Martincu doživio, mislim da te trajno oblikovalo, urezalo svoj pečat, i bilo bi jako bedasto da od toga pokušavaš bježati - jer to bi zbilja onda bio bjeg od samog sebe. I istinski gledano, puno si više dobrih biljega dobio, nego loših. Jedna bitna stvar je recimo bakina i djedova ljubav - to si jednostavno upio u sebe, i to te čini sretnim čovjekom. A onaj dio u tebi, koji je možda nezadovoljan, nazivam nezadovoljan uvjetno, zato jer je to onaj tragatelj u tebi, onaj koji istražuje, traži prauzroke, uzročno-posljedične veze i sve ono što zanima svakog istinskog tragača, taj dio tebe je drukčiji. Ti jesi drukčiji od većine običnih ljudi, ne zato što te obilježio Martinac ili njegovi stanovnici, ti si drukčiji, jer si samim rođenjem, pokupio one gene, koje te svrstavaju u vječite iztražitelje (umjetnički geni)... To je ta dvosjekla brazda koja te tjera da budeš u stalnoj potrazi, istraživanju novih vidika, novih svjetova, a istovremeno priželjkuješ, pokušavaš ostvariti ili ostvaruješ i običan život kao i svi mi ostali smrtnici - ljubiš, voliš svoju djecu, majku, baku... i sve ono radiš što i ostali rade. Tebi je ustvari puno teže, nego običnim ljudima... jer stalno voziš dva ili više paralelnih svjetova i to dosta uspješno...

I-M-P-R-O-V-I-Z-A-C-I-J-E

Vlade Franjevića

I-N-T-E-R-P-R-E-T-A-C-I-J-E

Rajke Poljak

BBKL-
LABOR
2008

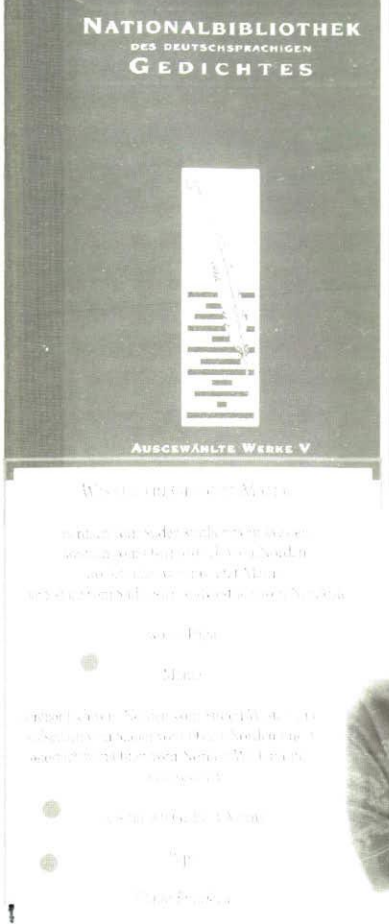
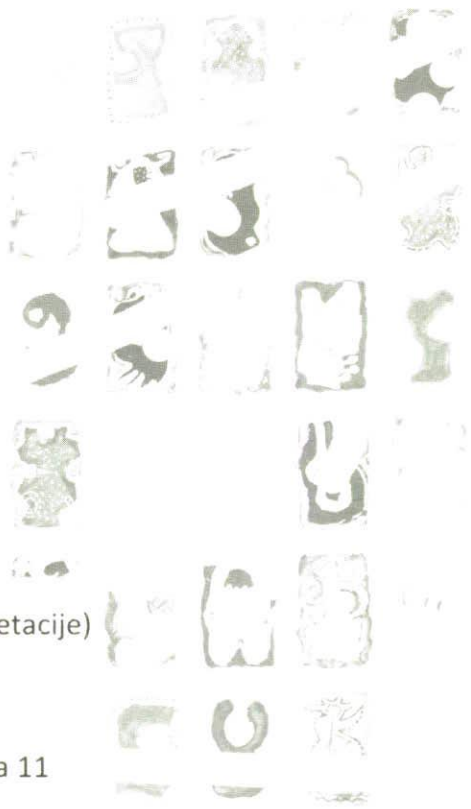

Vlado Franjević je rođen 1963. u selu Martinac, Čazma. 1985. završio je Školu primijenjenih umjetnosti u Zagrebu. 1988. preselio se u Švicarsku a od 1993. živi u Kneževini ili skupnim izložbama u desetak evropskih zemalja, kao i u samostalnim izložbama u Jordanu, Kini i Mauricijusu. 2000. dobitnik je potpirajuće nagrade za autore Interesne zajednice njemačkih pisaca (IGdA. e.V.) u Njemačkoj. 2003. dobitnik je jednogodišnje stipendije Savjetodavnog tijela za kulturu Liechtensteina. 2008. kao autor dobitnik je prve nagrade na HMI-a natjecanju S.S. Kranjčević u Rijeci. Njegovi likovni radovi su katalogizirani u više od 15 internacionalnih kataloga a stihovi i kratke priče su mu objavljivane na hrvatskom, njemačkom i engleskom u stručnim časopisima, zbirkama i antologijama.

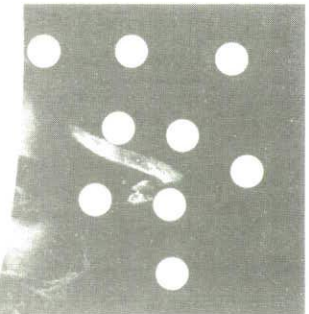
Förderpreis für Franjević
2008

2008
三届中国北京国际
美术双年展作品集
THE ALBUM OF THE THIRD BEIJING
INTERNATIONAL ART BIENNIAL CHINA 2008

Autori: Vlado Franjević (stihovi & slike), Rajka Poljak (interpretacije)
Nakladnik: Centar za kulturu "Slavko Kolar" Čazma
Za nakladnika: Jadranka Kruljac-Sever
Grafička obrada: Vlado Franjević
Tisak: DTSL tiskarski obrt, vl. Ivan Lukovečki, Čazma, Voćarska 11
Naklada: 500 primjeraka
Čazma, 2008.

aktuell
Kunst und Kritik

Vlado Franjević
St. Josefsgasse 3
FL-9490 Vaduz
+423 237 06 25
skype: groggy02
MSN: vlado@adon.li
E-Mail: vlado@highspeed.li

Vlado Franjević

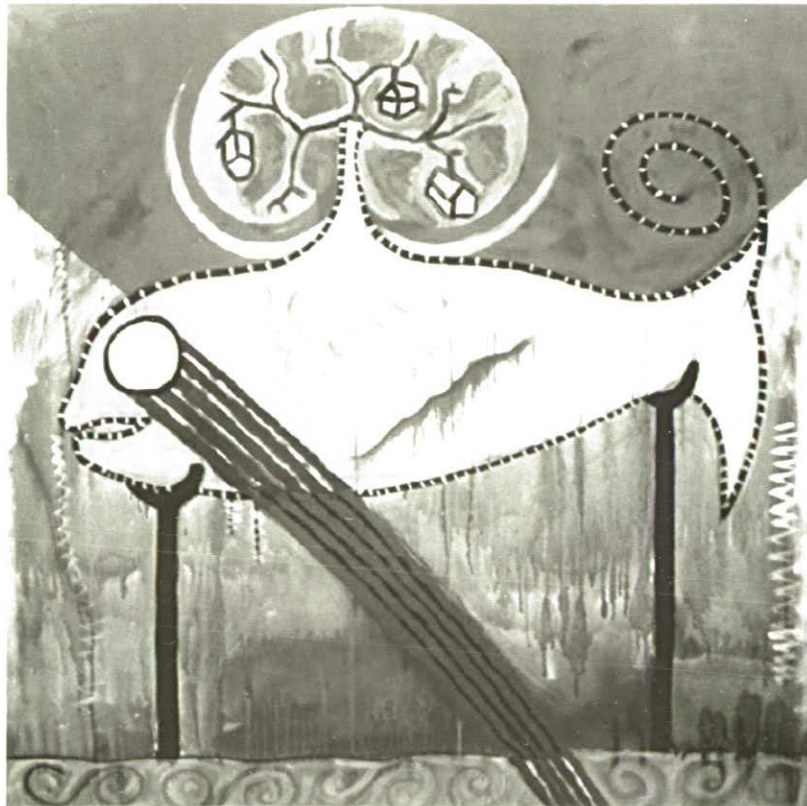
Vlado Franjević se zahvaljuje Martincu, centru za kulturu Grada Čazme i Jadranki Kruljac-Sever i Rajki Poljak za ostvarenje ove publikacije kao i ostalim ljudima dobre volje koji su htijeli ili ne htijeli pomogli u formiranju umjetničko-literarne ličnosti koja se njegovim imenom zove. prije svega su to njegova baka Terezija Ban, bivša razrednica Alma Marek i puno prijateljica i prijatelja (Vaso prije svih drugih, Jerko, Darko, Aco, Dinko, Vilko, Marijan, Željko, Sunčana, Zdenka, Nataša, Vinka, Delfa, Franjo, Dražen...) K tome, nenadoknadiva su iskustva koja je sticao osobnim upoznavanjem drugih kultura, zemalja, religija, u kojima se uvijek smio osjećati dobro došlim.

Vlado Franjević

ČETVRTA ZA REDOM

napisati četvrtu pjesmu za redom u istoj večeri
posebna je avantura
jer fali sve
ideja
radnja
ritam
rima
kao
vickasti pokušaj izbjegavanja pjesničke odgovornosti
no ipak
nekako
i to dogotovih

(Vaduz, 6.9.2008.)

Pjesnik kao da je i sam začuđen svojim talentom – pisanja poezije. Čudi se tako, otkud mu inspiracija i za četvrtu pjesmu u istoj večeri, pa u svom čuđenju, objašnjavajući sebi, važne sastojke svake pjesme: ideju, radnju, ritam i rima – stvara novu. Čini se lako, zar ne? Pa ipak, ne može pjesnik biti svatko, jer pjesnici su – „čuđenje u svijetu“!

NAJLJEPŠI KOMPLIMENTI

napisala si i rekla najljepše komplimente
meni pjesniku
meni umjetniku
umjetniku strasti
meni ljubavniku
meni ocu
ocu djece koju nisi rodila
ljubila si me najstrastvenije od svih
a ja sam i dalje sumnjao
sumnjao u kakvoću vina
s kojim sam napisao ovaj stih

(Vaduz, 5.9.2008.)

Nakon nabrojanih svih komplimenata i naznake strasne ljubavi – kontrapunkt, sumnja u sve to... u prvi se mah učini, samo da je to tako, jer već u slijedećem stihu pjesnik se samom sebi naruga i piše da je njegova sumnja u biti uperena na kakvoću vina... Može biti, no ipak upada u oči da je stih „a ja sam i dalje sumnjao“, napisan u prošlom vremenu, što onda pak sugerira da je i ta sumnja, nečim izazvana (možda samo pobrojanim komplimentima) stvar prošlosti. A onaj mali djelić sumnje koji je ostao, igrajući se na svoj specifičan način, pjesnik usmjerava na vino (no, ne kaže li se da je u vinu istina?) Ako je tomu tako, ako je istina u vinu, ma kakve ono kakvoće bilo, onda bi ovo moglo biti i određeno priznanje, a možda i kajanje, jer je sumnjao – bezrazložno.

TEŠKO JE BITI SRETAN

teško je biti sretan i nesretan u isto vrijeme
teško je misliti o vremenu nesreća
a pogotovu o vremenu tuđih sreća
teško je malo te imati a puno ne imati
imati te
to zvuči kao
posjedovati te
a to će reći
pjesmuljku ovom
ovdje nije kraj

(Vaduz, 5.9.2008.)

Sretan i nesretan biti u isto vrijeme doista je teški teret. I poznaju ga samo oni koji vole na daljinu, oni koji su pronašli srodnu dušu, s kojom se osjećaju u isto vrijeme i potpuni ali i samo svoji – slobodni i voljenoj osobi u potpunosti predani. To je sreća. Nesreća je pak, kad takve dvije srodne duše ne mogu bivati zajedno... pa si pjesnik postavlja pitanje imati i nemati, a onda ga to naravno, nenadano podsjeti na posjedovanje, a posjedovanje je pak opreka ljubavi, ljubavi oslobođenoj od egoizma vlastitog, jer ljubav ne posjeduje, ljubav oslobađa, u momentu kao da mu to postaje jasno... posjedovanje nikako nije dobro - za ljubav! Imati i nemati odjednom zazvuči kao biti il ne biti... a onda se najavljuje novi promišljaj gore izrečenog: „pjesmuljku ovom ovdje nije kraj“ dakle, čitatelj može očekivati nove misli o toj temi... možda je ipak bolje ne vidjeti kraj, nek' se stihovi nastavljaju redati bez kraja, bez konačnosti... jer pitati se o ljubavi je vječna tema svake pjesme ljubavne... odgovore i tako najčešće ne nalazimo...

ZAGONETKA

novi junak u novom filmu
novi film u starom kinu
staro kino u srušenoj zgradi
pitanja glase
koliko je zaradio glavni glumac
tko je režirao život u filmu
čije su bombe srušile zgradu

prenapet stih
nezanimljiva tema
nezadovoljen
i ne popušen
pjesnik

(Vaduz, 6.9.2008)

Vječna tema rata i ratnog pustošenja, predstavljena na jedan sasvim nov način. Naglašavajući novog junaka u novom filmu odjednom nas pjesnik odvodi u staro srušeno kino, sugerirajući ponavljanje već viđenog, doživljenog. Postavlja se pitanje zašto se događaju ratovi, tko ih režira? Odgovora nema, naizgled. No stihom „koliko je zaradio glavni glumac“ možemo u biti doći do uzroka i porijekla svakog ratnog razaranja – novac... materijalna korist je ta koja ljude baca uvijek iznova u ratne patnje, sve je bilo, sve je to već viđeno, sve se ponavlja, i tako u nedogled... mjenjaju se samo akteri, glavni glumci, no osnovni uzrok – novac – uvijek je tu... pa zato pjesnik samog sebe doživljava nezanimljivim, „nezadovoljenim“, jer kolike su pjesme do sad već napisane protiv rata, protiv bezrazložnih razaranja, a bez rezultata... „ne popušen pjesnik“ – sugestija krajnje nemoći, a opet, kao da se sluti nada, da će jednom ipak netko „popušiti“ te stihove, i početi misliti svojom glavom.